

OBSAH

ÚVOD	9
1. HISTORIE OCHRANY PŘÍRODY	11
1.1. Vývoj do II. světové války v českých zemích	13
1.2. Přehled vývoje 1945 - 1992 ve světě	15
1.3. Vývoj v letech 1945 - 1992 v českých zemích	16
1.3.1. Úloha dobrovolníků v ochraně přírody	16
1.3.2. Struktura SOP v době platnosti zákona č. 40/1956 Sb.	17
2. PŘEDMĚT SOUČASNÉ OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY	19
2.1. Rozpad ekosystémů a narušení jejich funkcí	20
2.2. Poškozování přirozených biotopů	21
2.2.1. Škody na chráněných územích, vznikající v souvislosti s činností člověka, seřazené podle jednotlivých společenstev	23
2.2.2. Další formy narušování chráněných území	27
2.3. Změny v chemismu ekosystémů	28
3. MODERNÍ KONCEPCE V OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY	29
3.1. Globální strategie biodiverzity	30
3.1.1. Původ a cíle dokumentu	30
3.1.2. Náplň pojmu biodiverzita	31
3.1.3. Význam, využitelnost a hodnota biodiverzity	32
3.1.4. Příčiny ztrát biodiverzity	32
3.1.5. Mechanismy ztráty biodiverzity	33
3.1.6. Vlastní strategie, její obsah, realizace a katalyzátory	34
3.2. Územní systémy ekologické stability (ÚSES)	42
3.2.1. Východiska	42
3.2.2. Popis krajiny pro potřeby ÚSES	45
3.2.3. Vymezování kasty ekologické stability	52
3.3. Prostorové a funkční parametry ÚSES	56
3.3.1. Prostorové parametry nelesních biocenter a biokoridorů lokálního a regionálního významu	57
3.3.2. Prostorové parametry lesních biocenter a biokoridorů lokálního a regionálního významu	57
3.3.3. Prostorové parametry biocenter a biokoridorů nadregionálního významu	58
3.4. Funkce ÚSES	59
4. ZÁSADY PRO TVORBU CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ	61
4.1. Velikost	62
4.2. Tvar	65
4.3. Vzájemná poloha rezervací a jejich izolace	65
4.4. Empirické postupy při vyhlásování	66

4.5. Legislativní postupy při vyhlásování jednotlivých typů zvláště chráněných území, jejich poslání a podmínky ochrany	68
4.5.1. Charakteristiky, význam a poslání jednotlivých typů zvláště chráněných území	69
4.5.2. Podmínky ochrany	71
4.6. Označení chráněných území	73
4.7. Evidence	73
5. MEZINÁRODNÍ ASPEKTY ÚZEMNÍ OCHRANY PŘÍRODY V ČESKÉ REPUBLICE	76
6. SPECIÁLNÍ POSTUPY V OCHRANĚ PŘÍRODY	81
6.1. Management chráněných území	81
6.1.1. Plán péče o chráněné území a jeho náležitosti	81
6.1.2. Práce s chráněným územím	83
6.2. Biomonitoring v ochraně přírody	84
6.2.1. Monitoring výskytu látek	84
6.2.2. Principy biomonitoringu stavu prostředí	85
7. PŘEDPOKLADY PRO PŘEDCHÁZENÍ ŠKODÁM NA PŘÍRODĚ A KRAJINĚ	90
8. LEGISLATIVA OCHRANY PŘÍRODY	93
8.1. Orgány státní správy v ochraně přírody	93
9. ZASTOUPENÍ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ V ČESKÉ REPUBLICCE	95
10. PŘEHLED NÁRODNÍCH PARKŮ A CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTÍ V ČESKÉ REPUBLICCE	97
11. PŘEHLED VYBRANÝCH TITULŮ LITERATURY	136